

Nemška vojska koraka mimo kneza namestnika Pavla

Po včerajšnji veličastni vojni paradi bosta jugoslovanska gosta danes prvič zapustila Berlin

Berlin, 3. junija. o. Včeraj ob 9.30 je knez namestnik Pavle v navzočnosti vseh vodilnih nemških osebnosti položil venec na spomenik padlih vojakov. Pri spomeniku je stal častni bataljon nemške vojske, ki ga je knez namestnik obšel. Na trgu pred spomenikom je bila zbrana ogromna množica berlinskega ljudstva, ki je navdušena pozdravljala kneza Pavla.

Za tem je knez namestnik na častni tribuni ob cesti Ost-West prisostvoval veliki paradi nemške vojske v spremstvu kanclerja Hitlerja. Parado je gledala tudi kneginja Olga z gospo Göringovo.

Poveljni parade, topniški general Haase je v začetku podal knezu Pavlu in Hitlerju poročilo, da je vse pripravljeno za mimohod, nakar so prikorakali po cesti prvi oddelki z bataljonom letalcev na čelu. Hkratu so začela čisto nizko leteti številna bombna in lovška letala od vzhoda proti zahodu. Kancler Hitler in knez namestnik sta stala gledala prihod čet in jim odzdravljala. Za letalci so korakali mimo visokega gosta pešci. Prihod vsake zastave sta knez namestnik in kancler pozdravila. Za pešci je

prišla zračna pehota, padalci, ki bi jih ob napadu spustili z letal sovražniku za hrbet. Za njimi so prišli oddelki protiletalske obrambe, motorizirano protiletalsko topništvo, žarometi, protiletalske strojnice, za njimi metalci granat, min, ognja ter avtomobili težkega topništva. Za topništvom je korakalo nekaj polkov pehote, nato konjenica z godbo na čelu. Za konjenico je šlo poljsko topništvo, kolesarski oddelki, oklepni avtomobili, spet motorizirano topništvo, prometni oddelki, oddelki poročevalske, telefonske in brezžične službe, nazadnje pa ogromno število težkih tankov, ki so zaključili to veličastno, dve uri trajajočo parado nemške vojske. Slovesnosti je prisostvovalo ob cesti blizu milijon ljudi, ki so navdušeno pozdravljali vse oddelke.

Zvečer je bila v državni operi slovesna predstava Wagnerjeve opere »Mojstri peveci«, h kateri sta se knez namestnik in kneginja Olga pripeljala s kanclerjem Hitlerjem. Operi sta prisostvovala v kanclerjevi loži. Predstave se je udeležil berlinski diplomatski zbor, najvišji civilni in vojaški dostojanstveniki ter vsa berlinska visoka družba.

Berlin, 3. jun. m. Po programu bosta knez namestnik Pavle in kneginja Olga danes prvič zapustila nemško prestolnico in se odpeljala v okolico. Pri sprejemu pri županu Lippertu se bo knez namestnik Pavle s kneginjo Olgo ob pol 11 vpisal v zlato knjigo mesta Berlina. Ob 11 se bo kneginja dvojica v spremstvu nemškega ministra Meissnerja in njegove soproge odpeljala v Potsdam, kjer bo knez Pavle položil venec na grob Friderika Velikega. Nato je določen ogled Friderikovega dvorca »Sansouci«. Pojasnila bo dajal ravnatelj državnih dvorcev in parkov dr. Thala.

V novem dvorcu v Potsdamu bo kneza namestnika in kneginjo Olgo sprejel in pozdravil nemški zun. minister von Ribbentrop s soprogo. Von Ribbentrop bo priredil v novem dvorcu tudi slavnostno kosilo, po katerem se bodo gostje odpeljali v Schwanenwerth, kjer bo popoldne priredil čajanko nemški propagandni minister dr. Goebbels s soprogo. V Berlin se bo kneginja dvojica vrnila proti večeru, nakar bo slavnostna večerja v hotelu »Kaiserhof«. Prireja jo spet zunanji minister von Ribbentrop. Na tej večerji bo tudi kancler Hitler.

90 mornarjev v podmornici „Thetis“ izgubljenih

London, 3. jun. o. Poveljstvo angleške mornarice je davi izdalo uradno poročilo, da je treba opustiti vsako upanje na to, da bi mogli žive rešiti mornarje, ki so se potopili s podmornico »Thetis«. Navzlic silnim naporom, ki so trajali včeraj ves dan in vso noč, se je posrečilo rešiti iz podmornice z Dawisovimi aparati le štiri moške, 90 pa je najbrž zadušeni v podmornici. Dawisovi reševalni aparati so odpovedali.

Na kraj nesreče je do sinoči priplulo vsega 20 bojnih ladij najrazličnejših vrst, ki so z močnimi reflektorji vso noč razsvetljevali površino morja, da ne bi reševalci prezrli koga, ki bi se mu morda posrečilo rešiti iz podmornice. Pričakovali so, da se bo ob sinočni oseki prikazal zadnji konec podmornice iz vode, nakar bi predrli oklep in rešili posadko. Toda to se ni zgodilo, ker je morje še vedno zelo nemirno in visoko.

Sinoči ob 22 je mornariško poveljstvo sporočilo, da se konec podmornice ni prikazal iz vode, in da z obžalovanjem ugotavljajo, da se upanje za rešitev ostalih ponesrečenec od ure do ure manjša. Reševalci so bili stalno v stiku s ponesrečenci, ki so jim z udarci po Morsejevih znamenjih sporočili, da je v podmornici dovolj Dawisovih dihalnih aparatov, da pa jih ne morejo uporabiti, ker je vsakopot, kadar so odprli zašilni izhod iz podmornice, vdrla vanja toliko vode, da bi po nekaj nadaljnjih poskusih utonili vsi, ki so še v potopljeni ladji.

Davi ob 6 so sporočili, da se je ponesrečil poskus, da bi dvignili zadnji konec podmornice iz vode ter s posebno reševalno cevjo pršli do prostora, v katerem je moštvo in poslali po njej svežega zraka v podmornico. Posadka je imela zalogo kisika samo do pol 2 zjutraj. Od 2 dalje ni dajala več nikakih znamenj življenja in ne verjamemo, da bi bil kdaj še kdo v podmornici živ, tudi če bi se posrečila priporiti si vstop vanjo.

Zadnji od 4 rešenih mornarjev, Shaw, je povedal, da je bil že sinoči ob 10 zrak v podmornici silno slab. Sleherno upanje za rešitev pa so pustili, ko je voda poplaval prevrnila, tako da je nemogoče uiti skozi njen stolp. Dva mornarja, ki sta skušala priti na površje po tej poti, sta sinoči utonila, tretji pa je v podmornici zhorl od obupnih naporov, da bi se rešil.

Vzrok za to nesrečo, ki je terjal 90 življenj, je ali v tem, da se je podmornica s kljunom zadela v čer in je voda poplaval sprednji prostor, kjer so torpedi. Pa drugi razlagi pa so odpovedala globinska krmila in se je podmornica s kljunom potopila v luknjo na dnu morja. Prvi od rešenih mornarjev je bil kapitan Oram, poveljnik petega oddelka podmornice.

Nesreča podmornice »Thetis«, druga velika nesreča v dobrem tednu, je največja te vrste.

(Vsa poročila v današnjem »Jutru« o tem, da je bila vsa posadka podmornice rešena že sinoči, so torej nereseni ali celo izmišljena — kar pri tem listu ni nič čudnega.)

Nemški propagandni minister dr. Goebbels je včeraj sprejel jugoslovanske častnike ter se z njimi dalje časa razgovarjal. Zunanje ministrstvo pa jim je priredilo kosilo.

Demonstracije čeških fašistov v Pragi se množe in jih policija vedno težje kroti. Kaže, da bi fašisti radi izzvali nove korake s strani Nemčije.

Belgijski kralj je povabil angleško kraljevo dvojico, naj uradno obišče Belgijo, s čimer bi angleški kralj in kraljica vrnila lanski obisk belgijskega kralja v Londonu.

Kongres nemških propagandnih voditeljev je sklican za nedeljo na Dunaj. Udeležil se ga bo tudi italijanski propagandni minister Alfieri. Tisk, kulturno udejstvovanje ter propaganda narodnega socializma in fašizma bosta odlej usmerjeni in vodeni po enotnih načelih.

24 novih bojnih ladij, med njimi dve po 45.000 ton, je naročilo ameriško mornariško ministrstvo v zasebnih ladjedelnicah za ceno 350 milijonov dolarjev.

Darujte za VI. mednarodni kongres Kristusa Kralja, ki bo v Ljubljani od 25. do 30. julija 1939

Ameriški predsednik Roosevelt bo kandidiral že v tretje, ker ni po mnenju odločujočih krogov v Ameriki nikogar, ki bi mogel nadaljevati njegovo politiko.

Visoki komisar Zveze narodov za Gdansk dr. Burekhardt je včeraj dopotoval v Berlin, kjer se bo z nemškimi voditelji posvetoval o vprašanjih glede Gdanska. Njegova potovanja nekateri evropski listi primerjajo s potovanji slovitega lorda Runcimana med Prago in Berlinom lani.

Nad 200 ljudi je bilo ubitih zadnje čase v spopadih med sirske nacionalisti in med gorskim plemenom Alautov. Alauti hočejo ustanoviti samostojno državo pod francoskim varstvom, sirske nacionalisti pa zahtevajo svobodno sirske državo, ki bi obsegala vse pokrajine med Palestino, Turčijo in Irakom.

Nenapadno pogodbo bosta te dni podpisali Nemčija in Letonka.

Predsednik vlade - jutri v Ljubljani

Belgrad, 3. jun. m. Jutrišnjega delavskega tabora v Ljubljani se bo udeležil tudi predsednik vlade Dragiša Cvetković in bo na njem tudi govoril. V Ljubljano se bo odpeljal s svojim spremstvom z večernim vlakom. Tabora se bosta udeležila med drugim tudi slovenski minister dr. Miha Krek in senator Franc Smolej.

Obisk romunskega zun. ministra v Turčiji

Napovedi o vstopu Bolgarije v Balkansko zvezo

Bukarešta, 3. jun. m. Zunanji minister Gafencu bo odpotoval 9. t. m. na uradni obisk v Ankaru, kjer bo ostal dva dni, nato pa uradni obisk v Atene. Turški zunanji minister Sarad Zoglu pa bo istočasno odpotoval v Moskvo, kjer bo vrnil obisk pomočniku sovjetskega komisarja Potemkinu.

Poučeni turški krogi zatrjujejo, da bodo ob obisku romunskega zunanje ministra Gafencu v Turčiji znova načeli vprašanje vstopa Bolgarije v Balkansko zvezo. Največja ovira za vstop Bolgarije v to zvezo je nerešeno vprašanje Dobrudže, kakor je sam predsednik bolgarske vlade Kjusjevanov izjavil v svojem nedavnem razgovoru z nekim francoskim častnikom. Toda zatrjujejo, da bo tokrat to vprašanje zadovoljivo rešeno s posredovanjem Turčije, ki ravna po nalogu Anglije.

Združitev nemškega in italijan. vojnega letalstva

Rim, 3. junija. o. »Giornale d'Italia« poroča, da je bil zadnji obisk voditelja nemškega vojaškega letalstva generala Milcha v Rimu izredno pomemben. General Milch in general Valle sta s sodelovanjem vseh poklicanih izdelala načrt o združitvi italijanskega in nemškega letalstva ter o enotnem poveljstvu, kakor ga določa italijansko-nemška vojaška zveza. Razen tega so določili posebne komisije, ki naj čimprej izdelajo vse potrebne načrte za popolno letalsko sodelovanje in za vzajemno načrtno izpolnitev letalske industrije v obeh državah.

† Tajnik Matej Tomazin

Ljubljana, 3. junija.

Sinoči je dospela iz Mojstrane v Ljubljano vest o nenadni smrti g. Mateja Tomazina, tajnika JRZ v Ljubljani. Pokojnik, ki je bil že dalj časa na bolniškem dopustu, je bil še v četrtek zvečer v Ljubljani vesel in dobre volje. Včeraj zjutraj je odpotoval na birmo v Dovoje in je asistiral pri škofovi maši. Po cerkveni slovesnosti je žigosal birmanske listke, potem pa je odšel na razgovor k školu g. dr. Rožmanu. Sredi pogovora pa se je zgrudil na stolu — zadela ga je možganska kap. To je bilo ob pol 12. Iz Mojstrane so takoj poslali z avtom po jeseniškega zdravnika dr. Marčiča, ki je bolnika vzel kri in mu dal nekaj injekcij, a mu bistveno ni mogel pomagati, ker se krvavenje v možganih ni dalo ustaviti. Pokojnik je od dveh dalje ležal nepremično in nezavestno, okrog 8 pa je izdihnil, ko so ga dejali v sveto olje.

Pokojnik, čigar ime se je navzlic njegovi važni službi malo omenjalo v javnosti, je bil po svojem ogromnem drobnem političnem delu znan in cenjen do zadnjega kotička Slovenije. Njegovih zaslug pri zopetni politični organizaciji večine slovenskega ljudstva, zdaj še ni mogoče preceniti, vidne bodo najbolj tedaj, ko se bo v našem političnem delu začela kazati izguba, ki je stranko in z njo slovensko ljudstvo zadela ob tej smrti.

Zahtevajte povsod naš list!

Angleško-francosko-turški vojaški posveti v Londonu

Obisk načelnika francoskega generalnega štaba Gamelina v Angliji

London, 3. junija. m. Načelnik francoskega generalnega štaba general Gamelin bo 6. junija dopotoval na štiridnevni uradni obisk v London. Na sporedu obiska so posveti med angleškim in francoskim generalnim štabom. General Gamelin bo imel več sestankov z lordom Chatfieldom, ministrom za obrambo sodelovanje ter s poveljniki angleške vojske, mornarice in letalstva.

V ponedeljek bo v London dopotovalo še turško odposlanstvo pod vodstvom generala Urbaja na posvetovanja z angleškim generalnim štabom.

Posveti bodo veljali oblikam in obsegu vojaškega sodelovanja med obema državama, kakor ga določa angleško-turška vojaška zveza. Posvetovanja se bodo po začetnih razgovorih v Londonu nadaljevala v Ankari.

Turški poslanik v Londonu Ruždi Aras je na odločujočih angleških mestih vprašal, ali bi bil obisk predsednika turške republike te čase v Angliji zaželen. Kaže, da bo do tega obiska prišlo, s čemer hoče Anglija dati še posebnega poudarka zavezništva s Turčijo.

Uradni ruski odgovor in novi pogoji za vojaško zvezo s Francijo in Anglijo

Moskva, 3. junija. o. Angleški poslanik v Moskvi Seeds in francoski poslanik Naggiar sta bila sinoči ob 17. poklicana k zunanjem ministru Molotovu, ki jima je izročil uradni odgovor sovjetske vlade na zadnje francosko-angleške predloge. Ta odgovor vsebuje sovjetske pogoje za sklenitev vojaške zveze med Anglijo, Rusijo in Francijo. — Pogoj so:

1. Anglija in Francija morata svoja poročstva raztegniti na tri severozahodne sosedne Sovjetske Rusije: Estonsko, Letonsko in Finsko.

2. Treba je natančno določiti obseg in pogoje za medsebojno pomoč.

3. Treba je iz predlogov odstraniti vse, kar bi novo pogodbo v čemerkoli vezalo na Zvezo narodov.

Pri razpravi o teh sovjetskih pogojih bodo

Uspeh romunskih volitev

Bukarešta, 3. junija. Uradno poročajo, da izidi volitev prekašajo vsa pričakovanja. Udeležba pri volitvah je znašala povprečno 98%. Volitve so šle v navdušenje, ki dokazuje nacionalno vlogo. Za volitev je bila evoboda in enakopravnost popolna. Naglašajo, da je to res prvi svobodni parlament, ker so bili volivci osvobodjeni vseh političnih ovir in obveznosti do raznih političnih skupin. Volivci so dokazali, da želijo, naj nove volitve za korporativni parlament predstavljajo zmago osebnosti in okrepitev ljudskega zaupanja do teh osebnosti. Okoli 70% izvoljenih poslancev so znani socialni delavci, ki do zdaj niso nikoli bili povabljeni naj prispevajo svoj del k javnemu življenju. Samo 30% izvoljenih so bili člani prejšnjih parlamentov. Značilna poteza teh volitev je v tem, da so socialne, gospodarske in poklicne stvarnosti dobile tako apsobno zastopstvo. Izvoljeno je veliko kmetov, industrijskih delavcev, trgovcev in razumnikov. Volitve potrjujejo tudi zaupanje v sedanjo vlado. Predsednik vlade Calinescu je dobil 170.000 glasov, kolikor doslej ni dobil noben romunski politik. Zunanji minister Gafencu je bil izvoljen od razumnikov v Bukarešti, iz česar se vidi, da inteligenca kaže popolno zaupanje v vodstvo zunanje in narodne politike, ki jo je Romunija izvajala ob zadnjih dogodkih.

Volitve v romunski senat

Bukarešta, 2. junija. m. Danes bo znan izid včerajšnjih državnozbornih volitev. Volitve so potekle po vsej državi v miru in redu, le tu in tam je bilo nekaj manjših neredov, kakor uradno poročajo.

Po vsej Romuniji so danes volitve v senat. Udeležujejo se jih samo zastopniki organizacij, ki pripadajo uradno priznanim stanovom. Izvoljenih bo 88 senatorjev, in sicer 44 zastopnikov kmetov in delavcev, 22 zastopnikov industrije in trgovine, 22 senatorskih mest je pa določenih za svobodne poklice. Za 88 mandatov se bori 149 kandidatov. Razen 88 kandidatov, ki bodo izvoljeni, bosta kralj

in vlada imenovala še 88 senatorjev. Senat bo izpolnjen tudi z onimi senatorji, ki imajo do senatorskega mandata pri ustavi pravico brez volitev. Med temi so tudi vodja bivše liberalne stranke Bratianu, bivši zunanji minister Titulescu, bivši predsednik vlade in sedanji romunski veleposlanik v Parizu Tatarescu, profesor Jorga, dr. Lupu, Maniu in še veliko število drugih bivših političnih osebnosti.

Ne izključujejo možnosti, da bosta Anglija in Rusija naprosili za posredovanje Turčije. Nekateri spravljajo v to zvezo že tudi skorajšnje potovanje turškega zun. ministra Saradzoglua v Moskvo.

Vesti 3. junija

Vesti o novi delitvi Slovaške med Madžarsko in Nemčijo se množe v angleškem tisku. Razdelitev baje Nemčija in Madžarska utemeljuje s tem, da manjkajo Slovaški vsi pogoji za samostojno življenje.

Posvetom angleškega poslanika v Rimu z zunanjim ministrom grofom Cianom, pripisujejo v Rimu velik pomen.

Turška vlada je sklenila odpustiti 12 nemških poljedelskih strokovnjakov, ki so bili uslužbeni v kmetijskem ministrstvu in ki so vodili nemško poljedelsko proizvodnjo. Razen tega Turčija ne bo več obnovila pogodb, ki jih ima z raznimi nemškimi strokovnjaki in profesorji na vseučiliščih v Ankari in v Carigradu.

Poljske športne ustanove in organizacije so zadnje čase odpovedale vse dogovorjene športne sestanke z nemškimi športnimi zastopniki.

Italijanska vlada je prepovedala vsako sodelovanje delavskih in obrtniških strokovnih združenj z Judi.

Angleška in kitajska vlada sta sklenili novo trgovsko pogodbo, ki vsebuje velike ugodnosti za prodajo kitajskih blaga na Angleškem in za plačilo kitajskih naročil v Angliji.

Nemški parnik »St. Louis« je izpred Kube odpotoval v Nemčijo z 978 judovskimi izseljenci, ki jim kubanska vlada ni dovolila, da bi se izkrcali, čeprav so imeli pravilne vizume, izdane od kubanskih konzulov.

Slovesen začetek ljublanskega velesejma

Začel se je v navzočnosti trgovskega ministra in drugih
odličnikov

Ljubljana, 3. junija.

Pravijo, da je vedno deževno, ko otvarjajo že sedaj tradicionalni ljubljanski pomladanski velesejme. Letos jim je bilo vreme zelo naklonjeno. Danes ob 10. je bil velesejem slovesno odprt. Ze kmalu pred 10. uro so se zbirali odlični zastopniki civilnih in vojaških oblasti. K otvoritvi je prispele osebno trgovski minister gosp. Jevrem Tomič, ki je hkrati tudi častni predsednik velesejma, ki zastopa visoko kraljevsko vladu. Letošnji velesejem je v marsikaterem pogledu zanimiv in poučen. Vsi prostori so bili do zadnjega kotička oddani. Mnogi so dopoldne prihajali, da vidijo, kaj je vse ustvarila naša podjetnost in kaj nam nudijo tuji.

Okoli 10. dopoldne je predsednik ljubljanskega velesejma g. Fran Bonač pozdravil navzoče zastopnike civilnih in vojaških oblasti. — Iskreno je pozdravil poleg trg. ministra g. bana dr. Marka Natlačenca, zastopnika vojnega in mornariškega ministra generala Dušana Dodiča, ljubljanskega župana dr. J. Adlešiča, pozdravil je dalje zastopnike posameznih ministrstev, tako finančnega direktorja dr. Sedlarja kot zastopnika finančnega ministra, pozdravil je v kratkih besedah diplomatske in konzularne zastopnike, tako g. Guerrini Maraldija, generalnega konzula Italije v Ljubljani, francoskega konzula Remeranda, nemškega konzula Hansa Bernarda, trgovskega atašeeja poljskega poslanstva Chorobskega, zastopnika Ekspozitnega združenja nemških avtomobilskih tovaren, ki so letos na velesejmu razstavile najnovejše modele, gosp. Bernharda Rungertha in barona Banfielda, ki je bil med svetovno vojno eden najdrznejših letalcev v avstrijski armadi, ki je sestrelil mnogo letal nasprotnika in se je sam večkrat ponesrečil. Prejel je v znak svojih držnih poletov tako imenovani red Marije Terezije, ki je združen vedno z baronatom.

Predsednik velesejma gosp. Bonač je nadalje toplo pozdravil gospode senatorje, narodne poslance, zastopnike duhovščine, zastopnike naše vojske, zastopnike ljubljanske univerze, slovenske Akademije znanosti in umetnosti, zastopnike raznih drugih gospodarskih korporacij in kulturnih društev.

V svojem nadaljnjem govoru je g. predsednik omenil, da je že preteklo 19 let, odkar obstoja ljubljanski velesejem. Menjavale so se faze gospodarskih in političnih razmer, velesejem je vse težkoče mirno preživel. Tudi v dobi gospodarskih depresij je velesejem kot organizacija vztrajal in ni odstopil od svoje pred 19 leti začetane smeri. Letošnji pomladanski velesejem je industrijsko-obrtnega značaja. Obsega razne panoge naše domače proizvodnje, zlasti v pogledu mizarstva, ki tudi sedaj dominira na velesejmu.

Glede nadaljnjega preureditve velesejmskega prostora, ko so že izgotovljeni načrti za stalno najmodernejšo razstavo, za veliko dvorano, kjer bodo lahko razne slavnostne prireditve, je gospod predsednik dobesedno omenil takole:

Spoštovana gospoda! Zgradbe, v katerih se prireja ljubljanski velesejem, so bile zamišljene in zgrajene kot začasne zgradbe ter so sedaj po

19 letih resnično že doslužile. Zato se je uprava odločila k temeljiti preureditvi razstavnih zgradb. Z zadovoljstvom moram ugotoviti, da smo našli na merodajnih mestih polno razumevanje za naš gradbeni načrt.

Na merodajnih mestih je uprava dobila polno razumevanje in tudi znatno finančno podporo. Pozval je nato g. predsednik trgovskega ministra g. Tomiča, da je oficijelno otvoril letošnjo res lepo prireditev. Gospod minister se je v toplih in iskrenih besedah spominjal velike podjetnosti našega obrtništva, industrije in trgovine ter je želel, da bi velesejem kot organizacija vedno doživljal lepe uspehe v korist države in narodnega gospodarstva. Govore je prenašala radijska postaja. Za popoldne je napovedan poseben sprejem ljubljanskih častnikarjev, ki ga je priredil zastopnik nemške avtomobilске industrije g. Banfield.

Kavarna »SLON« se otvori danes zvečer ob 20. uri

Resnica o binkoštni smrtni nesreči na Korošici

Celje, 2. junija.

Iz Mozirja smo prejeli nekaj zanimivih podatkov o binkoštni nesreči v Savinjskih planinah in o reševanju pokojnega novomeškega dijaka Simonicha. Pri reševanju sta imela glavno zaslugo dva pogumna in nesebična mozirska fanti, ki sta bila prva pri ponesrečencu.

Na binkoštno nedeljo je bilo v Kocbekovem domu na Korošici kakih 20 turistov, ki zaradi strašnega viharja, ki je divjal vso binkoštno nedeljo v Savinjskih planinah, niso mogli nikamor iz koč. V popoldanskih urah so prišli v koč trije turisti in sleer dve dami v spremstvu gospoda, ki je povedal, da so zaostali med potjo še 4 iz njihove družbe, ki pa zaradi snega in viharja že omagujejo. Takoj so se v smer, ki jo je nakazal došlec, napotili gg. Sandi Mrevlje, sin kamnoseškega mojstra g. Mrevljeta iz Mozirja, njihov pomočnik g. Češarek in neki tehnik iz Ljubljane. Kmalu so srečali Simonichevega spremljevalca, ki pa skrajno izčrpanemu tovarišu zaradi lastne onemoglosti ni več mogel pomagati in se je napotil sam proti koči, da bi obvestil oskrbnika o nesreči. V Vratah sta srečala nato še Ciglarja, ki je z zadnjimi močmi podpiral spremljevalko gđc. Kosovo. Mrevlje in Češarek sta v teku odšla proti Simonichu, med tem pa je tehnik iz Ljubljane spremil v koč Kosovo in Ciglarja. Prvi je našel ponesrečenca, ki je klečal nezavesten z obrazom zaritim v sneg. Mrevlje, mu odprl obleko in ga pričel masirati po prsih in obrazu ter ga potem še z umetnim dihanjem vendar spravil k zavesti. Na to je s pomočjo Češarka odnesel Simonicha na ramenih proti koči. Po kakih 50 m

pa so zaradi strmine in vedno naraščajočega viharja vsi trije omahnil v sneg, kjer se je Simonich spet onesvestil. Mrevlje je odšel nato sam čez Vrata na Greben, odkoder je videl koč, ker je upal, da bo s klicanjem in mahanjem privabil iz koč pomoč. Ker pa iz koč ni bilo nikogar, najbrže ga v viharju ni nihče opazil ali slišal, se je vrnil k ponesrečencu, pri katerem je ostal Češarek, ki ga je masiral in mu pomagal z umetnim dihanjem. Ker pomoči še vedno ni bilo od nikoder, sta Simonicha speta dvignila in nesla kakih 50 m dalje. Kako strašna je bila pot, se vidi po tem, da sta reševalca na tej kratki razdalji s svojim bremenom trikrat omahnila v sneg. Ker sta videla, da sama Simonicha ne bosta mogla spraviti na varno, je odšel Češarek spet v koč po pomoč, pa je že med potjo srečal tri reševalce z nosilnico. Češarek jih je odpejal k že umirajočemu Simonichu, ki ga je Mrevlje z masiranjem in umetnim dihanjem poskušal obdržati še pri življenju. Hitro so ga zavili v odeje ter odnesli proti koči. Malo pred koč je ponesrečence zakrtil z rokama in omahnil z glavo, nakar ni več pokazal nobenega znamenja življenja, ki ga niso mogli več vzbuditi njegovi planinski tovariši niti z nad eno uro trajajočim umetnim dihanjem in masažo. Prihodnje jutro, to je na binkoštni ponedeljek, so napisali za starše in SPD v Celju brzojavke, ki so jih Mrevlje, Češarek in neki mizarški pomočnik iz Celja odnesli v najhujšem viharju in v nevarnosti za lastno življenje v 4 ure oddaljene Luče, kjer so obvestili SPD in orožniško stanico o nesreči. Ekspedicijska, ki jo je stavilo SPD, je že ob 2 odšla proti Korošici.

Taka je resnica o nesreči na Korošici.

Prireditve tujskoprometnih tečajev v Murski Soboti in Slovenjgradcu

Maribor, 3. junija.

V sredo 7. junija bo v Murski Soboti enodnevni tujskoprometni tečaj v organizaciji Tujskoprometnega društva v Murski Soboti. Enak tečaj bo v ponedeljek 12. junija v Slovenjem Gradcu v izvedbi Turističnega odbora tamošnje občine. Oba tečaja priredi kralj. banska uprava v sodelovanju s Tujskoprometno zvezo »Putnik« v Mariboru. Tečaja sta brezplačna in obsegata predavanja o stanju, pomenu in potrebah tujkega prometa, o turistični propagandi, o polepšanju zunanjega lica turističnih krajev, o higieni v turističnih krajih in o aktualnih nalogah pri pospeševanju turizma. Med predavanji so bodo predvajali poučni filmi. Predavanja se vršijo določenega dne od 8—12 in od 14—18, tako da je tudi zunanjim interesentom omogočena udeležba. Namen tečajev je, da se najširši sloj prebivalstva seznani s pomenom in potrebami našega tujkega prometa ter da se po- učijo o možnostih in merah v svrhu pospeševanja in razmaha tujkega prometa, ki je našim turističnim krajem prinesel že toliko gospodarskih koristi. Zato bi bilo želeli, da se tujskoprometnih tečajev v Murski Soboti in v Slovenjem Gradcu udeležijo iz bližaje in daljne okolice vsi oni, ki

so v kakršnemkoli oziru v zvezi s tujskim prometom in ki imajo od tujkega prometa gospodarske koristi. — Za udeležbo na omenjenih tečajih daje interesentom vsa podrobnejša pojasnila Tujskoprometna zveza »Putnik«, Maribor, Trg svobode — Grad, telefona 21-22.

Iz Celovca in Beljaka

Celovski mestni svet je 9. t. m. sprejel dalekosežne sklepe glede nove ureditve glavnega mesta. Uvodno je nadžupan dr. Franz ugotovil, da je število rojstev v Celovcu v tekočem letu za 130% presehalo število predzadnjega leta. Rastoči tujski promet ustvarja potrebo po velikem mestnem hotelu. Pogajanja z večjimi pivovarjami so se pričela. Potrebni so tudi več novih šolskih poslopj, tako za dekliško gimnazijo ter za osnovne šole v St. Rupertu, St. Petru in Anabichlu. Bivše zavetišče za umobolne v St. Martinu se preuredi za dekliški dijaški dom. Celovško gledališče se delno renovira. Od 30. majnika do 1. junija zborujejo v Celovcu zastopniki nemških obmejnih knjižnic in ob tej priliki se bodo posvetovali o veliki nemški ljudski knjižnici s sedežem v Celovcu. Povečalo se bo tudi število parnikov na Vrbskem jezeru za dve novi ladji.

Mesto Beljak praznuje prihodnje leto svojo 700-letnico. Do današnjega dneva je ohranjena listina, ki omenja Beljak kot »cevitase«, kar bi bila latinska označba za mesto. A že leta 1060 je vas Beljak imela od kralja Henrika IV. podeljeno tržno pravico. Leta 1233 je bil trg obdan z visokim zidovjem. Uvodno omenjena listina je iz leta 1240. Ime Bilachianum za sedanji Beljak so prvič zasledili na kamnu nekega rimskega grobišča, izkopanega v Zabnicah. Grobišče je najbrž iz dobe 200 po Kristusu. Kraj Uillach omenja neka listina kralja Karla IV. v zvezi z dravskim mostom. Nato je bil Beljak do leta 1759 last habsburških grofov, nakar so prevzeli Beljak Habsburžani.

Trboveljski slavčki so pred nedavnim časom naštudirali Grbevo triglasno maso in so jo prvič peli na dan sv. birmo v Trbovljah. Mariborski vladika dr. Tomažič je izredno pohvalil male pevce, ki so v resnici dovršeno prednašali Grbevo najnovejše delo, ki je posebno v recitatornem pogledu zelo težko za koncertno prednašanje. V Ljubljani bodo peli to maso v torek, dne 6. t. m., ob 20 v frančiškanski cerkvi. Vstopnice v Matični knjigarni.

Sprejemanje v srednje trgovske šole (trgovske akademije in dvorazredne trgovske šole). Uredba o spremembah in dopolnitvah zakona o srednjih trgovskih šolah z dne 10. marca 1939 vsebuje glede sprejemanja učencev važno novost. Učenci, ki so dovršili završni izpit na meščanskih šolah, morajo namreč predhodno napraviti dopolnilni izpit po pravilniku, po pravilniku, ki ga bo predpisal g. minister za trgovino in industrijo. Kolikor je zdaj znano, bo moral vsak absolvent in absolventinja meščanske šole, ki se hoče priglasiti za sprejem na trgovsko akademijo ali dvorazredno trgovsko šolo, najprej prositi za pripustitev k dopolnilnemu izpitu. Prošnjo bo treba kolkovati s 30 din, za izpitno takeo pa plačati 100 din. Plačila bodo oproščeni tisti, ki sami in njihovi starši ne plačujejo do 800 din neposrednega davka. Kolikor se izve, bo treba polagati dopolnilni izpit iz slovenščine, enega tujega jezika in matematike iz snovi, ki se predela v prvih štirih razredih gimnazije. Natančni podatki bodo razvidni iz objav na razglasnih deskah posameznih šol, ko bo izšel pravilnik o polaganju dopolnilnega izpita.

Javljamo, da je vsemogočni Bog poklical k sebi svojega zvestega služabnika
in našega neutrudljivega sodelavca, gospoda

Mateja Tomazina

tajnika JRZ

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek, 5. junija 1939 ob 9 dopoldne
iz župnišča v Naklem pri Kranju na farno pokopališče.

Ljubljana, dne 3. junija 1939.

Banovinski odbor JRZ in uradništvo banov. tajništva JRZ

»Slovenski dom« izhaja vsak delavnik ob 12. Mesečna naročnina 12 din. za inozemstvo 25 din. Uredništvo: Kopitarjeva ulica 6/III. Telefon 4001 do 4005. Uprava: Kopitarjeva ulica 6.
Za Jugoslovansko Iskarno v Ljubljani: Jože Kraumarič
Izdajatelj inž. Jože Sodja Urednik: Mirko Javornik